

могою гвинта для фокусування, щоб зображення цього предмету було чітким і ясним.

2. Налаштування для малих об'єктів: для отримання оптимального, не розмитого зображення, діафрагму максимально закривають, для чого регулятор переводять на зелену відмітку; після цього офтальмоскоп треба увімкнути і перевести регулятор інтенсивності освітлення на максимальний рівень.

3. Положення для проведення досліджень: лікар з приладом повинен розташуватися на відстані 15 см від ока коня і під кутом 15–20° до її скриньової лінії; дивлячись прямо через об'єктив офтальмоскопа, необхідно освітити зіницю тварини таким чином, щоб зафіксувати червоний рефлекс з очного дна.

4. Початок дослідження: повільно, під контролем зіничного рефлексу, наближають тубус до ока коня; очний ковпачок офтальмоскопа повинен торкатися до країв кісткової орбіти, або пальців лікаря, що фіксують повіки у відкритому положенні, це забезпечує стійке положення офтальмоскопу і проведення дослідження з необхідної відстані, забезпечує вільну ротацію тубусу для огляду всієї поверхні сітківки та виключає світлові відблиски.

5. Оптимізація зображення: для цього необхідно відрегулювати зображення індивідуально для досліджуваної тварини, а саме – для збільшення зображення наближають тубус офтальмоскопу до ока коня шляхом зменшення (здавлювання) очного гумового ковпачка приблизно наполовину його довжини.

6. При вірно виконаних етапах підготовки лікар повинен повністю бачити диск зорового нерву і судини що його оточують, а також всі п'ять полів зору, які звичайно бачать при проведенні стандартної офтальмоскопії за допомогою офтальмоскопу Гельмгольца при нерозширеній зіниці.

УДК 619:616.995.132:615.284:636.1

ЛІКУВАННЯ КОНЕЙ ПРИ ЗМІШАНИХ КИШКОВИХ НЕМАТОДОЗАХ

А.А. Антіпов, В.П. Гончаренко, С.С. Шмаюк

Білоцерківський національний аграрний університет, м. Біла Церква,

А.В. Нечипоренко

ТзОВ "Ветлон" м. Яворів, Львівська область

Параскариди і стронгіліди реєструються у коней усіх виробничих та вікових груп [1–2]. Основний метод боротьби із цими хворобами – використання антигельмінтних препаратів. У ветеринарній паразитології був розроблений цілий арсенал досить ефективних хімічних препаратів для боротьби з кишковими нематодозами (бензimidазоли: mebendazol, fenbendazol).

зол; піримідини: пірантел; тетрамізоли: тетрамізол, левамізол; антибіотики аверсектинового ряду: івермектин, гігроміцин). Були розроблені різні схеми застосування цих препаратів для свійських тварин [3–4]. Однак, нерациональне, тривале і безконтрольне використання антигельмінтиків призвело до розвитку резистентних рас нематод [5].

Мета роботи – вивчити антигельмінтну ефективність пірантел 35 % пасти при змішаних кишкових гельмінтозах коней (параскароз та стронгілідози) у ВАТ “Русь” Золотоніського району Черкаської області.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводили у виробничих умовах конєферми ВАТ „Русь“ Черкаської області на конях 3–5-річного віку, спонтанно інвазованих параскарисами та стронгілідами.

З метою вивчення гельмінтологічної ситуації в господарстві та відбору піддослідних тварин було проведено гельмінтокопроовоскопічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. З цією метою в ранковий час від кожного коня індивідуально відбирали свіжевиділені фекалії в окремі пакети, на них надписували кличку коня, час і дату взяття проби. Проби фекалій досліджували в лабораторіях ВАТ “Русь” та кафедри паразитології та фармакології Білоцерківського національного університету комбінованим методом стандартизованим Г.О. Котельниковим та В.М. Хреновим із застосуванням насиченого розчину гранульованої аміачної селітри з густиною 1,3. Підрахунок яєць гельмінтів проводили у середньому в трьох краплинах флотаційного розчину. За принципом аналогів сформувавши 2 групи коней (контрольну та дослідну) по 20 голів у кожній. Тваринам першої дослідної групи застосовували пасту пірантел в дозі 19 мг на 1 кг маси тіла по ДР або в дозі 1 ділення шприца на 50 кг по лікарській формі. Препарат використовували одноразово, індивідуально на корінь язика.

Препарат виробляє ТзОВ УП ВКФ “ВЕТЛОН” м. Яворів Львівської області. В 1 мл препарату міститься 350 мг пірантелу ембоніану. Препарат випускають у шприцах-тубах по 30 г з дозатором. Механізм дії – препарат блокує деполаризацію, тим самим уражаючи м’язи нематод, які перистальтичними рухами кишечника виводяться назовні.

Тварини контрольної (другої) групи антгельмінтик не отримували. До введення препарату та через 15, 30 та 60 діб після останнього застосування антигельмінтика проводили гельмінтокопроовоскопічні дослідження. В період проведення досліду всі піддослідні і контрольні тварини знаходились в однакових умовах годівлі та утримання.

Тестами для обліку ефективності лікування були екстенсивність інвазії (ЕІ) та інтенсивність інвазії (ІІ), а також екстенсефективність (ЕЕ) та інтенсефективність (ІЕ).

Результати досліджень. Для вивчення гельмінтологічної ситуації в господарстві та відбору піддослідних тварин було проведено гельмінтокопроово-скопічне дослідження на наявність яєць гельмінтів. У пробах фекалій були знайдені яйця круглої форми, великі за розміром (0,09–0,10 мм),

вкриті товстою гладенькою оболонкою, темно-коричневого кольору з зародковими клітинами. Це були яйця параскарисів. Крім цього ми знайшли яйця овальної форми з тонкою та гладенькою оболонкою, світло-сірого кольору, в середині яких було видно шари дроблення. Ці ознаки характерні для яєць стронгілідного типу.

Всі коні як піддослідної, так і контрольної груп були уражені на 100% яйцями стронгілят, а інтенсивність інвазії коливалась від 115,0 до 134 екз. яєць. Екстенсивність інвазії параскарисами коливалася від 90,0 до 95,0%, а інтенсивність інвазії – від 25,0 до 28,0 екз. яєць в середньому у 3-х краплях флотаційної рідини. На 15-й день та на 30 й 60-у добу після останньої дачі пасти пірантел 35%-ї в дозі 19 мг на 1 кг маси тіла по ДР або в дозі 1 ділення шприца на 50 кг по лікарській формі, ми знову відібрали проби фекалій і встановили, що використаний препарат мав 100%-ий ефект проти параскарид та стронгілід.

Висновки. Пірантел 35 %-на паста для коней ТозВ “Ветлон” м. Яворів є високоефективним протипаразитарним препаратом при змішаній нематодозній інвазії коней. Одноразове індивідуальне оральне застосування пірантелу в дозі 19 мг на 1 кг маси тіла по ДР або в дозі 1 ділення шприца на 50 кг по лікарській формі забезпечує звільнення коней від параскаридозної та стронгілідозної інвазії на 100 %. Препарат діє не тільки на гельмінтів, які паразитують у тонкому та товстому кишечнику, а також і на личинок, які мігрують в організмі. Підтвердженням цього є відсутність яєць гельмінтів на 60-й день після лікування.

Література

1. Кузьміна Т. До епізоотології стронгілідозів коней в Україні // Ветеринарна медицина України. – 2006. – № 2. – С. 10–12.
2. Галатюк О.Є. Особливості перебігу ринопневмонії і стронгілідозу у коней та їх профілактика // Вет. медицина України. – 1997. – № 11. – С. 20–21.
3. Бундіна Л.А. Схеми профілактичних дегельмінтизацій при нематодозах лошадей // Ветеринария. – 2001. – № 4. – С. 38–42.
4. Пригодін А.П. Боротьба з гельмінтозами тварин: економічні та терапевтичні аспекти // Вет. медицина України. – 2002. – № 4. – С. 23–25.
5. Поживіл А.П., Горжєєв В.П. Концепція боротьби з гельмінтозами тварин // Вет. медицина України. – 2002. – № 4. – С. 21–22.